

ресурсів підприємства – чим вищий рівень прибутку, тим менша потреба підприємства у залученні фінансових коштів із зовнішніх джерел і вищий рівень самофінансування.

Прибуток являє собою різницю між сукупними доходами і сукупними витратами підприємства або між ціною реалізації та собівартості продукції та характеризує кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства. Його одержання є обов'язковою умовою забезпечення самофінансування діяльності та зміцнення конкурентоспроможності на ринку.

Таким чином, прибутковість є основним критерієм оцінки виробничо-господарської діяльності кожного підприємства, а прибуток як економічна категорія відображає кінцеву грошову оцінку виробничої і фінансової діяльності та є визначальним критерієм ефективності господарювання.

Підвищення рентабельності виробництва та інвестиційної привабливості підприємства, зміцнення конкурентоспроможності вимагають застосування ефективних підходів до управління прибутком суб'єкта господарювання з метою його максимізації.

Література

1. Бланк И.А. Управление прибылью / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2002. – 752 с.
2. Бочаров В.В. Финансовые моделирование: учеб. пособ. / В.В. Бочаров. – СПб.: Питер, 2000. – 208 с.
3. Блонська В.І. Вдосконалення формування та використання прибутку підприємства / В.І. Блонська, О.І. Вужинська // Науковий вісник НЛТУ України. – 2008. – № 18.1. – С. 122-128.
4. Горячева К.С. Інформаційно-аналітичне забезпечення фінансової безпеки підприємства / К.С. Горячева // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 9. – С. 43-47.
5. Пігуль Н.Г. Управління прибутком підприємства / Н.Г. Пігуль // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник наукових праць. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2010. – Вип. 28. – С. 79-85.

Дмитришин Ю. В., ст. гр. ФО-41
Стефанів І. Ф., к.е.н., доцент

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕДУРИ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ

Сьогодні, в умовах нестабільної політичної ситуації, на теренах нашої держави виникають різні загрози для вітчизняних підприємств, а однією із них є втрата їх фінансової спроможності. Відбувається нарощення негативних тенденцій, таких як економічна криза, що викликає зменшення попиту, призводить до неефективної діяльності підприємств та найголовніше – до відсутності резервів, які б спрямовувалися на виконання зобов'язань перед

бюджетом та іншими кредиторами. Так чи інакше, є загроза банкрутства, і, як наслідок, – загроза ліквідації.

Банкрутство, з одного боку, є засобом вирішення проблеми неплатоспроможності підприємств, а з іншого боку – загрозою для розвитку економіки країни, оскільки його масове здійснення зумовлює дестабілізацію економічної системи та підвищує ризик виведення з ринку життєздатних суб'єктів господарювання, що сприяє зростанню кількості навмисних і фіктивних банкрутств [3, с. 92]. Головною метою такого дійства є не ліквідація фірми, а задоволення вимог кредиторів через визнання боржника банкрутом. Тому це не має бути самоціллю, а лише засобом позбавлення боргів. А ефективність банкрутства як засобу позбавлення боргів, в першу чергу, залежить від процедур, здійснених у процесі його реалізації. Від застосування тієї чи іншої процедури банкрутства залежить подальша доля підприємства: розрахуватися за своїми зобов'язаннями та продовжити діяльність, або ж бути ліквідованим як банкрут, – вибір очевидний.

У Господарському кодексі України [1] вказано, що у разі нездатності суб'єкта підприємництва після настання встановленого строку виконати свої грошові зобов'язання перед іншими особами, територіальною громадою або державою цей суб'єкт (боржник) визнається неспроможним. Нездатність боржника відновити свою платоспроможність та задовольнити визнані судом вимоги кредиторів інакше як через застосування ліквідаційної процедури вважається банкрутством.

Банкрутство, як регулятор “відсіювання” неефективних, неплатоспроможних та збиткових суб'єктів підприємницької діяльності, діє на основі відповідних дій до боржника. Загалом, таке поняття прослідковується в Законі України “Про відновлення платоспроможності боржника та визнання його банкрутом” [2]. Саме за ним вказано про судові та позасудові процедури, після яких визначається подальша доля підприємства.

За відповідним порушенням слідує такі судові провадження: розпорядження майном боржника, мирова угода, санація боржника та ліквідація банкрута.

Дослідивши процедури банкрутства на рівні підприємств та провівши їх порівняльну характеристику, можна зробити висновок, що кожна з них має свої позитивні та негативні сторони по відношенню до фінансової неспроможності такого суб'єкта господарювання. Боржник зможе відновити свою платоспроможність, розрахуватися з кредиторами та відновити господарську діяльність або припинити своє існування в результаті ліквідації. Але і з такого кінця є виключення – розпорядження майном боржника. Процедура не має конкретних наслідків, проте є своєрідним підготовчим етапом переходу до наступної процедури банкрутства або прийняття рішення про припинення провадження у справі.

Існують судові та досудові процедури. Щоб справа не потрапила під розгляд верхів, підприємство обирає санацію – вигідну зі сторони оздоровлення та “примхливу” на думку науковців дію, проведення якої є вигідною як для боржника, так і для кредитора.

Отже, ведення судових та досудових процедур банкрутства безперечно є досить важливим процесом, від результату якого залежить подальша доля підприємства. В той же час цей процес вирізняється складністю та існуванням певних проблем, пов’язаних з рядом неосвітлених законодавством питань, які потребують подальшого вирішення та врегулювання.

Література

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Закон України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” від 14.05.1992 р. № 122343-ХІІ зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>.
3. Битківська А.В. Процедури банкрутства та їх наслідки для підприємств: порівняльний аспект / А.В. Битківська // Економіка, організація і управління підприємством. – 2015. – № 2. – С. 92-99.

Драч Л. В., ст. гр. ФСГм-11
Квасовський О. Р., к.е.н., доцент

ОЦІНЮВАННЯ ВАРТОСТІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ

В сучасних умовах інтелектуальний капітал став невід’ємною частиною майна підприємства. Інтелектуальні цінності беруть участь у створенні продукції, управлінських процесах, у налагодженні взаємодії підприємства з зовнішнім середовищем. Про важливу роль інтелектуального капіталу в глобальній економіці свідчать такі дані: 60-85% вартості бізнесу найбільших компаній світу становлять нематеріальні (в т. ч. інтелектуальні) активи [1, с. 19]. Економіку вважають ефективною, якщо основним виробничим ресурсом стають інформація, знання та інформаційне суспільство. Знання виходять на ринок у вигляді технологій для виробництва товарів і послуг, які задовольняють потреби споживачів. Тому управління інтелектуальним капіталом повинно стати пріоритетною складовою будь-якого бізнесу та виробництва.

Серед вчених, які займались згаданою проблематикою, відзначимо Б.Б. Леонтьєва, який під інтелектуальним капіталом підприємства розуміє вартість сукупності наявних у нього інтелектуальних активів, включаючи